

POKROK ZAPADU.

ORGAN JEDNOTY Č. S. P. S.

Weekly Edition

Published by Pokrok Západu Printing Co.

Subscription \$1.50 per year.

Telefon: 1211 Jméni 1384 silice

Vychází každou úteru.

Vydává Tiskarské Družstvo.

Hlavní redaktor: JAN KOŠICKÝ

PŘEDPLATNÝ

Pro Spojené Státy a Kanadu ohodněno \$1.20

Pro Evropa a Kolumbijské Ameriky \$1.50

Období: 6 měsíců

ZARÍČKY PŘEŽÍ

Janův nešťastník, když se koupil na poště...

OHLEDY

Dráhové a různé ohlady uvádějíme pouze...

Adresujte jednoduše: POKROK ZAPADU Omaha, Neb.

Omaha, dne 27. led. 1897

ZLE JE, BA ZLE, VŠAK JAK SE POdobá, piva se vaří tolik co dřívý a tabáku se také spotřebuje jako dřív.

MINULÝ TÝDEN STROKOTALO SE několik lodí na různých vodách. A to jsou ty zlaté úsy, které McKinley plavectví a lodnictví silboval!

COLORADSKÉ ČASOPISY HONOSÍ SE tím, že prý nastolení nového guvernéra vyžadovalo pouze nepatrného nákladu pěti dolarů. Hm, možná, že celý ten pán vůbec za víc ani nestojí.

NÁS PAN GUVERNÉR HOLCOMB POMÝŠL PRY na ulovení přísti populistické nominace presidentské. Patrně si naši nebrastří populisté myslí, že na nominaci presidentskou a populistů mají patent.

OSTROVY HAWAJSKÉ NEJDU PRO americké pány diplomaty právě přiliš zdravým místem a vyslanici Stevens, Blount a nyní i Willis jsou toho důkazem. Vzdor tomu však prezidentu McKinleymu nebude scházeti ve výběru těch, kdož by volnými byli místo ono zastávat.

V COLORADU "ORJEVENO" BYLO prý několik záků, kteří piš vši, jak se říká, vzhůru nohama. To není zcela nic divného. Nejspíše řídili se příkladem svých populistických tatků, jichž blaasy dopomohly k tomu, že v posledních dvou letech šlo to s celým státem "vzhůru nohama."

INDIE, JAKOŽTO PROVINCE ANGLICKÁ, plným právem očekáváti může od Anglie náležitou pomoci k odstranění hladu, následkem neúrody vzniklého. Jak se ale dosud podobá, starají se páni Angličané o "ubohé" Arménce více, než o vlastní poddané, z nichž vyždímáno již vše, co k vyždímání bylo.

V NEW YORKU CHYSTÁ SE vědecká výprava do Egypta za účelem lepšího prozkoumání toku řeky Nilo. To není tedy divu, že představení egyptských tanečnic, bříšní tance provozující, tak četně navštěvováno jsou. Panové chtějí se nejspíše se zvyky tamního lidu důkladně seznámiti.

PAN WILLIAM JENNINGS BRYAN, který před minulou volbou tak silně protestoval proti vládě soudů pomocí soudních zákazů, dovolává se nyní sám soudního zákazu proti vydava-

telem firmám, kteréž chtí vydati spis o migulé volbě, jeho spis podobný. Řučte se dle jejich slov, ale ne dle skutků, platí dosud.

A PAK PRY CENY POKRMŮVHO majetku klasají! Spojené Státy koupily roku 1813 tehdejší území Louisiany za poměrně nepatrný obnos devaněti milionů — a onehdy podá v kongresu návrh, aby na zákou pení ostrova Kuby, ať tž máti jen nepatrný slomek rozlohy bý, území Louisiany, kteréž zaujímalo celý kraj západně od Mississippi až ku Skalnímu pohorí (vyjma Texas) a od golfa mexického až ku Kansas, povoleno bylo celých 300 milionů.

NEZNOVĚŠÍ DĚJINY ČESKÉ V ŘECI anglické, od spisovatele Maurice, objednali u nás až posud následující: W. C. Mash, Clarkson, Nebraska pro tamnější knihovnu, E. A. Novák, Waford, Ia., Martin Paik, Schoyler, Neb., F. J. Vodvářka, New London, Conn., V. Šedivec, St. Louis, Mo., Thomas Čížek, Chadron, Neb., Josef Paříž, Albion, Neb. Spis ten dochází oženěním písmo měrou, jak svyřtá z dopisu pana Šedivce ze St. Louisu.

BA LNA JEST PŘEC JENOM DODUP králem našich amerických plodin. Vysvětlá to nejlépe z následovního výkazu vývozu našeho v roce minulém. Vyvezeno:

Table with 2 columns: Product, Value. Rows: Baviny \$233,279,142; Chlebovin 176,027,595; Petravin 127,928,472

Z toho nejlépe patrným, že bavlna doposud jest v čele vývozu hospodářských našich plodin a že tudíž plným právem králem zvána býti může.

MUŽNÁ, ŽE STÁT DELAWARE PŘIjde co nejdříve o poslední zaměstnanost, kteráž značnou měrou přispívá k tomu, že před ještě někdy něco o tomto malihoúčném státečku ve veřejnost proniklo. Ve svolané ústavodárné konveneci jednáno totiž býti má mezi jiným též i odstranění pranýře a veřejného bíchování, které-mužto trestu vzlor pokroku času u "civilizovanéň" státu tomto dosud různí provinilci podléhali. Uskutečnilo se to, bude o Delaware jediň jenom tenkrát slyšeti, když při volbách páni demokraté nějaký veličanů ský-ávidní provedou.

V MASSACHUSETTS OBJEVEN ZASE nový trust — ze všech nových ten nejujnější. Zjišeno totiž, že komora právnická není vlastně ničím jiným, než trustem, založeným za tím jedinkým účelem, aby z těch, kdo pomocí právnicků potřebují, co největší honorár vyždímán byl. Jinými slovy, páni právníci spolčení prý jsou za tím účelem, aby cenu právnických služeb svých zvýšili a aby zamezili dostát se spravedlnosti všem těm, kdož nemožou neb nechtí požadovanou na nich částku zaplatiti. A pak se divme, že tak málo právníků proti trustům vystupuje!

PŘED NĚKOLIKA LETY PROSADILI ve Švýcarsku ve dvou kantonech socialisté, jichž zásadou jest, že svět jest každému dlužen živobytí, zákonnitě opatření, dle něhož těm, kteří nezáviselně zabáleli, vypláceny byly pense. Pensiňní fond skládal se jednak z nucených příspěvků všech pracujících dělníků a jednak doplňován byl z obecní pokladny. Na podnět dělníků samých zrušen bude system tento přístiho června a sice proto, poněvadž shledáno bylo, že povzbu-zuje k lenosti. Kdo jest jen poněkud znalcem lidské povahy, mohl si to ovšem na přetech vypočítati.

PROSIME, ABY SE VĚCHNI NEHLÁsil! Table v Burlington, Iowa, jakési Masdin dal pokřtiti svého právě narozeného hochu na jmeno William Jennings Bryan a když to oznámil muži mnoha slov a řečí, zaslal mu tento z brusů nový sto dolarový stříbrný certifikát. Panuje pověst, že

prý kniha, kterou pan Bryan sepsal, vynese mu báležitě bohatství, ale jestli bude poslat stovku každému svému právě narozenému jmenovci, nepostačí mu dojísta ani bohatství Krosovo, ba snad ani všech stříbrných barů, Rothschildů v to počtaje.

CLEVELANDSKÝ ŠKAROHLED NA MĚsto aby roztřel rucho své, posypal blavu popelem a bíl se v pra, doznávalo vinu svou, že pomáhal na zemi aváňiti bídu a nouzi, třech, utrpěl a samovraždy, jež hoed po nastoupení demokratického presidenta a demokratické politiky v zemi této nastaly, neustává od minulá volby pilně snášeti zprávy o každém úpadku a o každé obchodní nesnazi a rád by je strkal republikánům do střešic. Škarohlíd ten ví, že za republikánských dob byla Amerika Amerikou a jestliže ní není teď, měl by sám sebe veřt přes koleno, v "damned be he who first cries hold, enough!"

SVĚT DRŮVŮ OBCHOD URÁLAL SE BÝTI pravou kletbou pro Irsko. Zrušením elu na chlebovinu snžen; totiž zároven i ceny, jež rolnictvo za plodiny své dostávalo, následkem čehož rolničení vřnosnosti své pozbylo a tím obyvatelstvo tamní k stěhování se z ostrova povzbuzeno bylo. To dznáno bylo i parlamentním komitét, kterýž za účelem prozkoumání finančního stavu Irska jmenována byla a kteráž ve zprávě své doznává, že znějším cel a zavedením svobodného obchodu lid, po velké většině závislých výdělkem svým na rolničení, daleko více ztratil než získal. A zpráva tato k tomu ke všemu podepsána jest státníkem, kterýž doposud mezi nejjednější zastánce svobodného obchodu čítán byl!

A PAK PRY NEMÁME VE SP. S. Státech lidumily! Počátkem roku darovány různými dárci John Hopkinsonově univerzitě \$230,000. Dne 5ho ledna H. W. Maxwell z New Yorku daroval \$25,000 na průmyslovou školu. Dne 11. ledna Sarah Wilnersova z Bloomington, Ill., darovala \$50,000 různým dobročinným účelům. Dne 13. ledna daroval J. Pierpont Morgan z New Yorku \$1,000,000 na zřizení nemocnice. Dne 18. ledna T. B. Blackstone z Chicago daroval \$500,000 na zřizení knihovny v rodném městě a téhož dne daroval D. K. Pearsons z Chicago \$20,000 koleji Pomona v Californii. Celkem tedy darováno letos, pokud veřejnosti známo, \$1,993,000 různým účelům dobročinným a vzdělávacím, což není zajisté ukázkou tak přilíš špatnou.

PAN JOSEF F. VALEČKA, KLERK obvodního soudu z Kewauunes, Wis., sděluje nám, že usiluje o to, aby dějiny české, sepsané panem Edmundem Mauriceem a vydané nakladatelskou firmou Geo. P. Putnam's Sons, 27 a 29 W. 23 st., New York, zavedeny byly ve školách okresu onoho co školní kniha k vyučování dějin českých. Okresní školdozorce s úmyslem tím souhlasí a schází pouze jen svolení školdozorce státního, jemuž za tím účelem zaslán byl výřik ku přehlédnutí a schválení. Toto jest krok pozoruhodný, který zaslouží nejen schválení, nýbrž i následování. Máme české osady, kdež žáci ve školách skoro nepočítají Časi, avšak o dějích předků svých neví ničeho, leda že by dočetli se o tom v českých časopisech jež rodiče jejich odbrají, jestli je totiž ku čtení časopisů vedou. V takových okresích a v takových školách mohli by učitelé všude pořádati přednášky, aneb vyučovati dějepisu českému buď dle spisu Mauriceova aneb jiného. V nebrasce má školní rada sama právo ustanovit, jaké předměty vyučovati se mají a misty máme distrikty, v nichž celá školní rada je česká. V takových jest jen potřeba naříditi, aby se dějiny české přednášely a učitel byl by povinen tak činiti. Hleď-

me dychtivě vatle výsledku úsilí pana Valečky, přefice mu záruu a doufajce, že úmysl jeho se nejen uskutečnit, nýbrž i následovníků dojde.

PŘEDS NEZN-VAŠICH STATISTICKÝCH údajů, doveřeno bylo loni v Anglie do Spojených Států 113,051 tun plechu. Přívoz v roce 1895 obnášel 322,901 tun, v roce 1894 226,679, v roce 1893 255,628, v roce 1892 276,479 a v roce 1891 318,245. Klesal tedy přívoz plechu na méně než čtvrtinu, však spotřeby se neumenšila. Tou měrou jak zřetelná výroba zde, klesal přívoz z ciziny. A přece se budou všichni čtenáři starší pamatovati na to, kterak dělali sobě demokratické časopisy účemky z amerického plechu, kterak klamaly své čtenáře, papírajíce, že by se zde jaký plech vyráběl neb vyráběti mohl. Vidyt tomu není ani 2 roky, co tak ještě klamali čtenáře své náš občlitišť východní soudě. Pravda však svítá konečně přeč a také teď již usnáno jest, že průmysl plechářský zastupitl zde pevné kofeny, díky tomu zlořečenému zákonu McKinleyho z roku 1890, kterým tehdy sice clo na plech zřívěno, ale také dšlnictvu plechovému pejlky napříčeny. Tak jako průmysl ten může i mnohý jiný náležitým přispěním zbudován býti a kdyby nebylo těch zaslepěných fanatiků, kteří jako stádo ne rozumných ovec dnes horlí pro svobodný obchod, střra pro svobodné stříbro a pozejřti třebaš pro svobodné peklo, aneb jakýkoliv jiný nahodilý nesmysl, když konvenec strany se na tom usnese, kdyby vládl rozum a ne fanatism stál by dnes národ americký na nejvyšším stupni rozvoje průmyslového a přede všemi jinými, tak jako stál přede všemi v mchem jiném obledu za správy a politiky republikánské.

NEJMĚRNÁ SENSACE SPŮ-OBENA BY la minulý pátek v senátu. Senator Sherman totiž předložil dělení, kteréž bylo mu zasláno sekretářem zahraničním Olney-em, jenž obdržel je před týdnem od vyslance Věťat Republiky Středoaerické. V kongresu se právě jednalo o nicaraguanskou předlohu, totiž o předlohu povolující zřizení průplavu nicaraguanského v podstatě na náklad vládní. Vyslanec zmčnené republiky upozorňuje ve sdělení onom naří vládnu, že úmluva mezi společností, kteréž právo ku stavbě průplavu uděleno bylo vládou nicaraguanskou dne 24. dubna 1887, nejen nepřipouští postup jakýchkoliv práv smlouvou tou nabytých některé cizí moci, nýbrž výslovně se praví ve smlouvě, že postup takový jest zrušením celé smlouvy. A dále, že podle smlouvy té Nicaragua oprávněna jest ku šesti procentům veškerých akcií i dluhopisů, jež by společnost vydány byly a konečně, že dle smlouvy měl podnik býti dohotoven ve třl letech, však do opravdy na něm posud započato nebylo a uplynulo již od uzavřeni smlouvy akoro 10 roků. Za těch okolností jest patrným, že jakékoliv usnesení kongresu ohledně průplavu nicaraguanského bylo by marným. Však nejen to, nýbrž i vychází na jevo, že Anglicku byla podnětem u vyjednávání o smlouvu míru právě tato otázka nicaraguanského kanálu a že kdyby Spojené Státy chtěly k provedení podniku toho přistoupiti, Anglie považovala by vše tu za předmet o němž náleželo by rozhodnouti společnému smřřitmu soudu. Vzhledem k tomu ma asi malé naděje na přijmutí jak předloha nicaraguanská tak i předloha o smřřitmu soudu.

Dr. Petra Hoboka. "Ruka, která houplá kolébku jest ruka, která řídí svět." V domácnosti jest to matka, která první jest povolána, aby vyhověla potřebám chorobných a nemocných. Majíc láhev Dra. Petra Hoboka po ruce připravena jest pro většinu případů. Každá matka měla by čísti článo "Světla." Bude posláno bezplatně každému, kdo dopíše pod adresou: Dr. Petr Fahrney, 112-114 So. Hoyle ave. Chicago, Ill.

Zbankrotile pacifické dráhy.

Záležitost dlhu pacifických dráh, kteráž vlekla se již po drábnou řadu let kongresom, v němž usilovaly dráhy o narovnění nějakým způsobem, kterým by se dlhu zbavily, aniž by jej zaplatili musely, vstoupilo konečně do znenamění konce.

Naším čtenářům jest dostatečně známa snad záležitost tato, tak že nyní zapotřeby obšrněji ji vykládati. Zmůžeme se pouze, že před 35 lety, kdy celý ten šíř kraj, ležící západně od řeky Missouri až k samému Pacifiku považován byl za pustinu Sahafe podobnou a kdy země byla uprostřed zápasu o celistvost a v mysli mnohých vznikaly obavy, že tak, jako o odřizení usilují státy jižni, jednou usilovati o ně budou státy pacifické, našla v kongresu sluchu myšlenka, aby oba konce rozsáhle této pevniny spojeny byly dráhou železnou. O povolení a podporu ucházela se společnost k tomu ošli sestouplá a založená již po řadu let, avšak teprve dne 1. července 1862 povolil kongres střížení dráhy té, poskytnuv jí všemožnou podporu, totiž údel pozemkový, jakož i úvěr svůj. Byly totiž poskytnuty společností Pacifických dráh úpisý vládní a sice v obnosu \$30,000 na každou míli tratí vystavených. To stalo se ovšem s tím dorozuměním, že dráhy samy starati se budou o placení úroků na tyto úpisy a konečně jich splacení, a ku zabezpečení toho tvořily úpisy první hypoteku u dráhy pacifické. Později docílili podnikatelé toho, že kongres ustoupil od této první hypoteky a přivilil, aby společnost mohla vydati úpisy své vlastní, jež by měly prioritě, totiž právo předcházeti úpisy Spojených Států. Toho docílili podnikatelé pod záminkou, že vyčerpány jsou jejich prostředky a úpisy kongresem povolené co pětáčka nepostačí ku dostavění a dohotovení dráh.

Dráhy Pacifické, nasmě Union Pacific a Central Pacific dohotoveny byly v roce 1868, a také v krátkce na to přestaly platiti úroky na úpisy jim ku stavbě propůjčené, tak že dlh jejich šřm dále tím více zřstával a dospěl nyní přes 100 milionů, po odrazení umořovacího fondu, který utvořen byl tím, že psány na účet jeho obnosy dlužné dráze od vlády za veškeru dopravu pro vládu konanou, jak poštovní tak i jiných záasylek.

Před lety učiněn byl pokus zakročití soudně a donutiti dráhy k placení aneb pro dlhu je prodati, avšak tu byl vrohní soud pohotově s velmi pohodlným rozsudkem, že k exekuci dráh pro neplacení úroků přikročiti nelze a teprve až úpisy samy propadnou a Spojené Státy budou muset je platiti, že lze tím způsobem proti dráze zakročití. Mezi tím činěno několik pokusů, aby obnoven byl dlh na 50 neb sto roků při nepatrném procentu, avšak všechny tyto pokusy v kongresu selhaly a následkem toho učiněny byly minulý týden první kroky, kterýmiž záležitost dlhu Pacifických dráh ku konci přivedena býti má. Žadána totiž vládou žaloba proti Union Pacific dráze, ježž prošle úpisý s novým rokem sekretář pokladny zaplatiti musel, aby přikročeno bylo k soudnímu prodeji a vyrovnání dlhu. Krok tento učiněn byl na základě dohodnutí presidenta a sekretářě se syndikátem, který zaručuje, že až dojde k soudnímu prodeji, koupí system Pacifických dráh aspoň za takovou cenu, kteráž by obnášela 80 procent požadavku Spojených Států a k zaručení toho složil syndikát čtyři a pět miliónů dolarů záruky.

Kroky jež učiněny byly minulý týden týřil se prosatzm pouze jea dráhy Union Pacific, avšak rozšířeny ovšem budou na dráhu Kansas Pacific i Central Pacific a vyrovnává se, že za syndikátem tímto stojí Vanderbilt a jeho spojenci,